

Васил Левски

Изготвил: Тони Лалова 10а клас

- Васил Иванов Кунчев е роден на 6 юли (18 юли нов стил) 1837 година в Карлово. През 1845 година започва образованието си в килийното училище в родния си град, а година по-късно вече учи в местното взаимно училище. Едва на 14 години остава без баща и грижите за младия Васил поема вуйчо му Василий Караиванов. В периода 1852-1854 година той живее в местния светогорски метох и учи църковно пеене. След като вуйчо му се премества в Стара Загора, Левски го последва и завършва II клас на старозагорското класно училище. Поради отличния успех на момчето вуйчото обещава, че един ден ще го изпрати на учение в Русия. Това така и не се случва. През 1856-1857 година младежът учи в свещеническото училище на даскал Атанас Иванов в Стара Загора, а през следващата година приема монашески сан дякон с име Игнатий. През 1858 година е ръкоположен за йеродякон и става църковен певец в църквата „Света Богородица“ в Карлово.

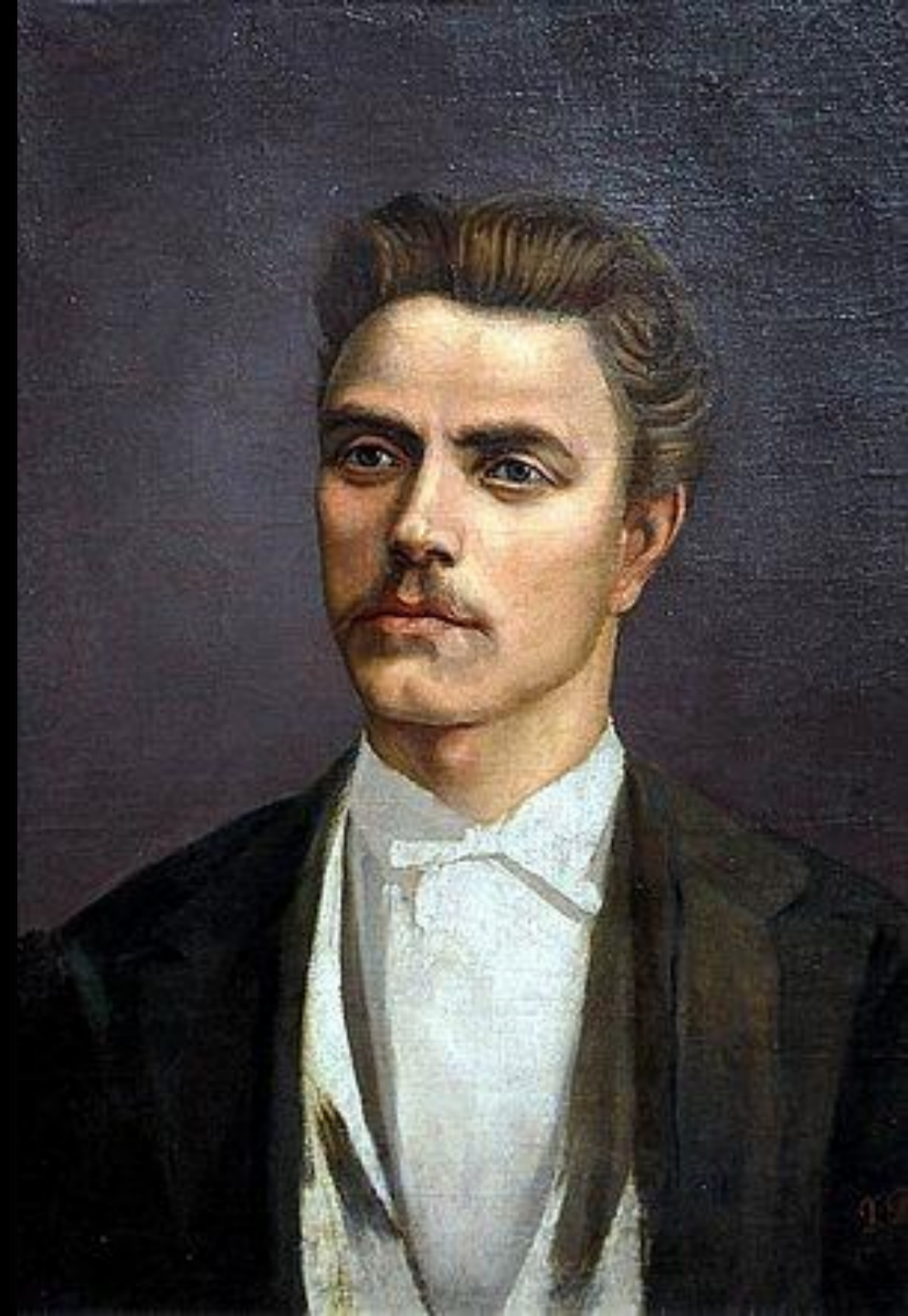
Образование и младежки години (1837 – 1862)

- ❖ Васил Иванов Кунчев е роден на 18 юли 1837 г. в Карлово, в семейството на Иван Кунчев Иванов и Гина Василева Караиванова. Родителите му имат пет деца – Христо, Васил, Петър, Яна и Марийка.
- ❖ Дядото на Левски по бащина линия е син или племенник на Тудур Кръстилов, преписвач на „История славянобългарска“, който извежда родословието си от някой си Драгой, „спахия“ в Кочмаларе в началото на XVII век. Бащата на Левски Иван Кунчев (1808 – 1851) е родом от село Кочмаларе (днес Отец Паисиево), като малък се премества със семейството си във Войнягово, а по-късно се установява в Карлово. Той е буден и просветен среден занаятчия, занимаващ се с бояджийство и гайтанджийство. Запада материално, а по-късно е разорен поради злополучно поръчителство и нелоялност на неговия съдружник. Майка му Гина Василева Караиванова-Кунчева (вероятно 1810 – 1878) е преселник заедно със семейството си от Сопот. Баща ѝ – Васил, е бил златар.

Революционна дейност в Сърбия и Румъния (1862 – 1868)

- На 3 март 1862 г. вечерта напуска Карлово с коня на вуйчо си и отпътува за Пловдив, за да се сдобие с тескере. През София и Ниш се отправя към Белград, където се установява в началото на април. В столицата на Сърбия се включва в Първата българска легия на Георги Раковски в Белград. Запознава се отблизо с бунтовните среди на българската емиграция – Христо Иванов-Големия, Иван Кършовски, Васил Друмев и др. Заради своята ловкост и храброст по време на сраженията с турския гарнизон в Белград от 3 – 5 юни 1862 г. при Варош капия, Сръбска круна и Байраклъ джамия. получава името Левски (според легендата е направил „лъвски“ скок по време на военни упражнения в Сърбия). На този етап изпитва силно влияние от Георги Раковски и възприема идеята за организиране на чети, чрез които да се вдигне народът на въстание. В края на юни 1862 се присъединява и заедно с група легисти, е изпратен в Крагуевац, под ръководството на дядо Ильо войвода. Вместо военно обучение те трябвало да косят трева за сръбската армия, което довежда до конфликт с войводата им. Разтурването на легията през септември 1862 го заварва в Крагуевац, където слугува у богат сърбин.

- През февруари 1868 г. се разболява тежко (възпаление в коремната област налагащо операция която оставя дълго незаздравяваща рана), лежи във военна болница, където е опериран или в частна квартира според други източници. През април напуска Легията, която в края на месеца окончателно е разтурена от сръбското правителство. През май и юни 1868 е в Турну Мъгуреле, където заедно с Васил Ганчев-Плевнелията се уговарят да организират малка чета и да минат в България. През юни се среща с Хаджи Димитър в Букурещ във връзка с подготвяната чета, но не одобрява организацията им и се връща в Сърбия – в град Зайчар. В края на юни и юли за кратко е в затвора в Зайчар. За този престой той пише в писмо до Данаил Хр. Попов през 1871 г.: "...и аз на 68-о [лето] бяха затворен в Зайчар в тъмницата, защото съм бил проповядвал на тамошните българи да умират за българщината си, че им е отечество." През това време преосмисля изминатия път. През август е в Букурещ, където също е арестуван за кратко от влашките власти, заради минаването в България на четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа, но е освободен по здравословни причини – незарасналата рана от операцията в Белград, излекувана по-късно от Неофит Калчев.

Създаване на Вътрешна революционна организация (1868 – 1872)

- Със средствата, предоставени от Българското общество и читалище „Братска любов“ (структура на Млада България), Левски заминава на 7 декември 1868 от Турну Мъгуреле с параход по Дунав, по суша и отново с параход по Черно море за Цариград. От Цариград на 11 декември 1868 Левски започва първата си обиколка из българските земи, тогава все още в рамките на Османската империя, където се запознава с условията и възможностите за извършване на революционна дейност и подготовка на въстание. Обиколката има осведомителна и агитационна цел. В началото на януари през следващата 1869 напуска столицата на Османската империя и се отправя към Тракия и Северна България. Преминава през Пловдив, Карлово, Сопот, Казанлък, Сливен, Велико Търново, Ловеч, Плевен и Никопол. Навсякъде разговаря със свои доверени хора и познати, за да ги спечели за делото. Обнадежден, че в непродължителен срок може да бъде обявено въстание, приключва своята обиколка и на 24 февруари се завръща в Турну Мъгуреле, откъдето е тръгнал.

- До края на април пребивава в Букурещ, където се среща с Иван Касабов, и в Турну Мъгуреле, като подготвя новата си обиколка. През март-април се запознава с Анастас Попхинов, брат на Данаил Попов, когото привлича към делото. На 1 май 1869 г. започва втората си обиколка в българските земи с изходен пункт Никопол, като е снабден с революционна прокламация и пълномощно, получени от Иван Касабов. И двата документа, които удостоверяват, че Васил Левски не е случаен човек, а изразява мнението на българска политическа организация в Румъния, са подпечатани с печат „Привременното правителство на Балкана“.

Залавяне и смърт (1872 – 1873)

- Няколко събития през втората половина на 1872 г. водят до залавянето и присъдата на Васил Левски – нарастващите противоречия с комитетските членове, убийството на ратая на ловешки чорбаджия, разривът с Димитър Общи, който на своя глава обира османската хазна в Арабаконак, и последвалите разкрития от османската полиция.
- На 14 август 1872 г. Левски и Вульо Ветов от с. Видраре отиват в къщата на ловешкия чорбаджия Денчо Халача, за да се сдобият с пари, но се натъкват на ратая му. В писмо до Любен Каравелов Левски описва какво се е случило:

- Така бях приготвен вътре, ако дойдеше той напред нямаше да има никакъв шум, а то дойде напред момчето. Посрещна го другарят ми. [Момчето] нададе вик: „Тичайте хора!“ ... Докато пристигнах, то все вика и се бори с другаря ми. Пристигнах. Ръгнах го с камата си на смърт, та дано сбъркаше народът посоката на гласа, който беше напълнил улицата. Не умря изведнъж, започна да вика повече, което не можеше да се скрие вече. Ръгнах го още веднъж, за да не се мъчи и да не може да каже какви са били [нападателите]. Жалко за невинното момче. Но ако не беше така. Беше оцапано на много страни!... Докато постигнем целта си, ще отидат и доста невинни хора. Като отворих портата, то свят беше като на панаир! С излизането ни изведнъж вдигам кървавия нож и с няколко турски думи се спущам върху народа. Отвориха ни път. И след нас ето ти и полицията. Изгледаха ни. Па това си беше.

- Този инцидент, за който Левски дълбоко съжалява до края на дните си, няма пряко отношение към залавянето му, но утежнява вината му при издаването на присъдата – макар съдът да го обвинява в непредумишлено убийство, за което се полагат 15 години затвор, при друго извършено престъпление присъдата е смъртна.

**БЛАГОДАРЯ ЗА
ВНИМАНИЕТО**